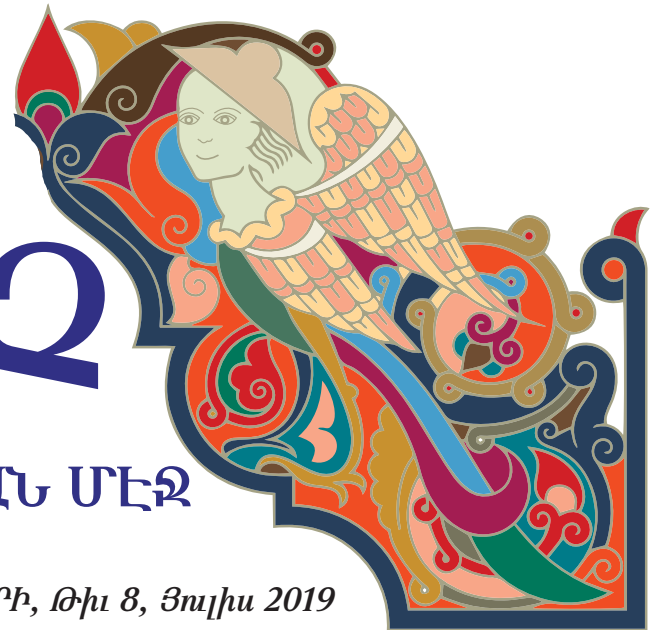

ՈՒՍԱԿՈՐԻՉ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Բ. ՏԱԲԻ, ԹԻՎ 8, Յուլիս 2019

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՀՈԳԵԻՈՐ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

ԶՎԱԽՆԱԼ... ԱՆՈՐ ՄԻՐԵԼԻ ՈՐԴԻՆ Է

Քրիստոս Իր տնօրինական կեանքին ընթացքին բազմաթիվ կոյրերու, կաղերու և հիւանդներու բժշկած էր, հինգ հազար մարդոց կերակրելու հրաշքը կատարած էր, որոնք ակնյայտ նշաններն էին Անոր կատարեալ աստուածութեան:

Այս բոլորով հանդերձ, մարդիկ տակաւին չէին կրցած հասկնալ թէ ո՞վ է Ան: Նոյնիսկ աշակերտներուն Իր խօսքը ուղղելով, Յիսուս հարց կու տար, թէ մարդիկ ինչ կը մտածեն Իր մասին, թէ՛ ո՞վ է Ինք: Աշակերտները կը պատասխանեն, թէ ոմանք կը կարծեն «Յովհաննէս Մկրտիչը», ոմանք՝ «Եղիա

մարգարէն», իսկ ուրիշներ՝ «Երեմիան», ոմանք ալ՝ «մարգարէներէն մէկը»: Ապա, Յիսուս Իր խօսքը Կ'ուղղէ Իր աշակերտներուն՝ ըսելով.- «Իսկ դուք ինչ կը մտածէք Իմ մասին»: Պետրոս առաքեալն է, որ կը պատասխանէ.- «Դուն Քրիստոսն ես, կենդանի Աստուծոյ Որդին»: Սակայն քիչ յետոյ, նոյն այս աշակերտը և ուրիշ աշակերտներ շփոթի պիտի մատնուէին, կասկածի զգացում պիտի ունենային, երբ Յիսուս անոնց հետ կը խօսէր գալիք օրերու, Իր չարչարանքներուն և փրկագործական խորհուրդին մասին: Անոնք չէին կրցած հասկնալ Անոր առաքելութեան նպատակը, որ ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ՝ մեղքի տիղմին մէջ ընկղմած մարդու ազատագրումը և փրկութեան առաջնորդելը:

Ճիշտ այս պատճառով, Յիսուս Իր երեք աշակերտներուն ներկայութեամբ Թափօր լեռան վրայ աղօթելու պահուն **այլակերպուեցաւ, պայծառակերպուեցաւ**, իր զգեստները ձիւնի պէս ճերմակ դարձան և լոյսերու մէջ ողողուեցաւ ամբողջութեամբ: Մէկ խօսքով՝ **Իր աստուածային փառքով և տեսքով երևցաւ աշակերտներուն:**

Նոյն պահուն **Մովսէս և Եղիա մարգարէներն** ալ փառահեղ կերպով երևցան և սկսան խօսիլ Իր հետ գալիք օրերու մասին, մահուան, յարութեան և երկինք համբարձման մասին: Միաժամանակ, Աստուած ամպերուն մէջէն հաստատեց Անոր Աստուծոյ Որդին ըլլալու ճշմարտութիւնը՝ ըսելով.- «Ասիկա է իմ սիրելի Որդիս. Անոր մտիկ ըրէք»:

Աստուծոյ ձայնը լսելով, երեք աշակերտները վախցան. սակայն Յիսուս մօտենալով անոնց ըսաւ.- «Ոտքի՛ ելէք, մի՛ վախնաք»:

Ահա այս է պայծառակերպութեան հրաշքը, որ ամէն տարի Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին մեծ շուքով է որ կը տօնախմբէ: Այսօր, որքան կարիքն ունիք Թափօր լեռան բարձունքին առանձնանալու և աղօթելու, մանաւանդ՝ պայծառակերպուելու Քրիստոս լոյսով:

Զվախնալ երբեք... քաջ գիտնալով, որ Ան է Աստուծոյ սիրելի Որդին: Եկէք միայն ԱՆՈՐ ԼՍԵՆՔ...:

Բարգէն Արքեպիսկոպոս Չարեան

Յիսուս, Աստուծոյ Որդին, Ինք է Ճանապարհը, Ճշմարտութիւնը և Կեանքը: Իր ուսուցումներն ու քարոզած ճշմարտութիւնները վարկաբեկեցին և բացայայտեցին բոլոր ժամանակներու և Իր ապրած ժամանակաշրջանի կրօնական սխալ հաւատալիքներն ու բարոյական թերի ըմբռնումները: Այս պատճառով ալ անօրէնները զԻնք մահուան դատապարտեցին:

Մերէն միշտ սէր կը ծնի: Ան փոխանակ դատապարտելու զանոնք, խաչին վրայէն ներեց զԻնք խոցողները և Իր կեանքը Իր Հօրը ձեռքերուն մէջ յանձնեց՝ մեր մեղքերու քաւութեան համար: Սակայն, Կենդանին չէր կրնար մեռելներուն մէջ մնալ և մեր սրտերը միշտ սուգի մէջ պահել, Ան, Իր հրաշալի Աստուածութեամբը, երրորդ օրը մեռելներէն յարութիւն առաւ՝ մեզի պարգևելով մահուան վրայ տանելիք յարութեան յաղթանակի յոյսը:

Ապա, Իր յարութենէն 40 օր ետք, երբ երկինք պիտի համբառնար, Իր աշակերտներուն ըսաւ. «Ահա ես միշտ ձեզի հետ պիտի ըլլամ, մինչև աշխարհիս վախճանը» (Մտթ. 28:20): Խոստացաւ Իր մեկնելէն ետք Սուրբ Հոգին՝ Մխիթարիչը դրկել, և Հոգւոյ Գալստեան օրը, այդ վախկոտ ու երկչոտ տկար Առաքեալները, Սուրբ Հոգին զգեցած, դարձան Աւետարանի պատգամը տարածող անվախ ու համարձակ ախոյաններ: Այդպիսով, Քրիստոս Ինք հաստատեց Եկեղեցին, որպէսզի անոր միջոցաւ դարերու ընթացքին աստուածային ճշմարիտ պատգամներն ու կանոնները ուսուցանուին բոլոր ժամանակներու մէջ ապրող մարդոց:

Յիսուսի Աւետարանը իրաքանչիւր քրիստոնէայի կը յուշէ, թէ ինչ առարկայական փոփոխութիւններ պէտք է յանձն առնէ մարդ իր կեանքի ընթացքին: Անիկա հիմնաքարն է՝ ձերբազատելու կրաւորական հաւատքէն և ազատօրէն ընտրելու ներգործական հաւատքը: Ան Քրիստոնէայ հաւատացեալին կը սորվեցնէ նաև աշխարհին և իր նմանին հանդէպ ունեցած իր անտարբերութենէն հրաժարելու և իսկական Քրիստոնէական կենցաղ մը որդեգրելու արուեստը, յանձնառու ըլլալով իրագործել սիրոյ և խաղաղութեան կեանք մը՝ ամէն միջավայրի և ամէն կացութեան մէջ:

Խմբագրական

ՆՈՒՍԱԲՈՐԻՉ

ՀԱՄԱԲԵՐՈՒԹԵԱՐ ՄՊԱՍԵՆՔ ՀԱՆԴԵՐՁԵԱԼ ԿԵԱՆՔԻ ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ հինգ Տաղաւար տօներէն երրորդը կը կոչուի Այլակերպութիւն կամ Պայծառակերպութիւն, ժողովրդային անուանումով՝ Վարդավառ: Առաջին երեք Աւետարանները, որոնք համատեսական կը կոչուին, մեր Տիրոջ և Փրկիչին Այլակերպութիւնը կը նկարագրեն հետևեալ ձևով.-

Յիսուս իր հետ առնելով առաքելներէն Պետրոսը, Յակոբոսը և Յովհաննէսը, լեռ կը բարձրանայ աղօթելու: Մինչ կ'աղօթէր, Անոր դէմքը արևու նման կը լուսատրուի, իսկ զգեստները հրեղէն լոյսի նման սպիտակ կ'ըլլան: Յիսուսի երկու կողմերը կը յայտնուին հին կտակարանի մեծագոյն

մարգարէներէն երկուքը. առաջինը՝ Մովսէս, որ կը խորհրդանշէ օրէնքի մարգարէութիւնը, իսկ երկրորդը՝ Եղիան, որ կը խորհրդանշէ հաւատքի մարգարէութիւնը: Զոյգ մարգարէները Քրիստոսի հետ կը խօսին Անոր չարչարանքներուն, խաչելութեան, մահուան և յարութեան մասին:

Պետրոս, այս հրաշալի տեսարանի գեղեցկութենէն գմայլած, Յիսուսի կ'առաջարկէ ըսելով.- «Վարդապէ՛տ, լաւ է որ հոս մնանք. երեք վրաններ շինենք մին Քեզի, մէկը Մովսէսին և միւսը Եղիային համար» (ԼԿ. 9:35): Մինչ Պետրոս կը խօսէր, ահա լուսատր ամպ մը կը ծածկէ զիրենք. ամպին մէջէն ձայն մը կը լսուի, որ կ'ըսէր.- «Այս է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ, անոր մտիկ ըրէք» (Մտ.17:1-6):

Այլակերպութեան տօնը Քրիստոսի Աստուածուային փառքին յայտնութեան յիշատակն է, երբ Ան առաջին անգամ ըլլալով ինքզինք ցոյց տուաւ որպէս Աստուած, Տէր ողջերու և մեռելալներու:

Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի Վարդավառ բառը կը մեկնաբանէ հետևեալ ձևով.- «Ինչպէս վարդի մը կոկոնը բացուելով ցոյց կու տայ վարդին ողջ գեղեցկութիւնը և բոյրը, նոյնպէս ալ Քրիստոսի Պայծառակերպութեամբ մեր առջև բացայայտուեցաւ Աստուծոյ Որդիի Աստուածութիւնը և ողջ փառքը»:

Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս իր երկրաւոր առաքելութեան ընթացքին առիթներն ու միջոցները կը ծառայեցնէր փրկագործութեան բարի լուրը ատելու և «**Երկնքի Արքայութեան մարգարիտները**» երկիր փոխադրելու նպատակին: Նոյնպէս և Այլակերպութեան դէպքը՝ Քրիստոսի լուսատր և պայծառակերպուած դիմագիծի ընդմէջէն մեր ուշադրութեան կը յանձնէ ու կը յիշեցնէ մարդկութեան վայելչութիւնն ու գեղեցկութիւնը հանդերձեալ կեանքի մէջ:

Այլակերպութիւնը նաև կը խորհրդանշէ մարդկութեան երանելի վիճակը յաիտենականութեան մէջ, և կը յիշեցնէ Քրիստոսի մարդեղութեան խորհուրդին հիմնական նպատակը, որ կը միտի անկեալ մարդը վերականգնել և անոր վերադարձնել Աստուածային այն շնորհքները, որ նախամարդուն անհնազանդ ընթացքով կորսուած էր:

Քրիստոսի այլակերպութիւնը մարդկային բնութեան նախապատկերացումն է, որ տեղի պիտի ունենայ Քրիստոսի երկրորդ գալուստով՝ երբ փառատրեալ մարմիններով յարութիւն առնենք:

Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի այլակերպութիւնը տիեզերական վախճանական իմաստ ունի նաև, ազատագրելու ամբողջ մարդկութիւնը, որ ենթակայ է միդքի և ապականութեան, զորս այլակերպութեան խորհրդով պիտի ազատագրուի ու վերանորոգուի, երբ Քրիստոս «իր փառքով» յայտնուի:

Քրիստոսի այլակերպութիւնը իր խոր տպաւորութիւնն ու ազդու ներգործութիւնը ունեցաւ առաքելներուն և համայն մարդկութեան վրայ: Պետրոս առաքեալ իր ականատեսի վկայութեամբ կ'ըսէ.- «Անձամբ ականատես եղանք Անոր մեծութեան, երբ Անիկա փառք և պատիւ ստացաւ Հօր Աստուծմէ, որ իր մեծավայելուչ և փառատր ձայնով Անոր համար վկայեց, ըսելով.- «Անիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հաճեցայ» (Բ.Պտ 1:16-17):

Այլակերպուած աշխարհի Լոյսին՝ Քրիստոսին մօտենալով կը լուսատրուինք և կը դառնանք Լոյսի որդիներ և Աստուծոյ թագաւորութեան ժառանգորդներ:

Տաթև Ա. Քահանայ Միքայելեան

ՀԱՄԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

«... իսկ որ համբերեացէ ի սպասո՛ւնս կեցցէ» (Մտ 10:22)

Ո՛վ Տէր, Կեանքս խճողող առօրեայ մանրութիւնները Ամբողջութեամբ Քեզի կը յանձնեմ:

Վայրկեանիս Տէրը Դուն ես: Այդ մանրութիւններուն իսկ ընդմէջէն Ինձի կը ներկայանաս... Ու կը ժպտիս: Կը ժպտիս փշրանքներուս... Ու համբերութիւն կը ներշնչես:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի սիրող աչքովդ ինքզինքս տեսնեմ, Այնպէս ինչպէս Դուն կը տեսնես:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի էութիւնս Ամենապաշտպան գրկիդ յոյսով ողողուի:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի ժամանակաւորին Խաբուսիկ դիմակը պատռի Ու լուսապայծառ հայեացքդ արեգակնանայ:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի, շրջապատիս շարժումին մէջ՝ Լսեմ ու կանչիդ անսասն:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի մեղքերս հալեցնող Հրոյդ խայծը տանիմ:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի հետևելով օրինակիդ Սիրող աչքովդ եղբօրս նայիմ:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի հետևելով օրինակիդ Գուրգուրոս ձեռքովդ եղբօրս հասնիմ:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի հետևելով օրինակիդ Թշնամիս ներեմ:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի ըմբռնեմ թէ Թշնամի դ է իսկական թշնամիս՝ Աղբիւրը չարին, Եւ ոչ՝ մութին մէջ խարխափող եղբայրս:

Համբերութիւն՝ Որպէսզի եկեղեցւոյ պայծառութեան Մասնակցութիւնս կատարեալ ըլլայ:

Համբերութիւն... Մինչ փշրուածս կը վերականգնես, Կ'այլափոխես, Կը յարուցանես:

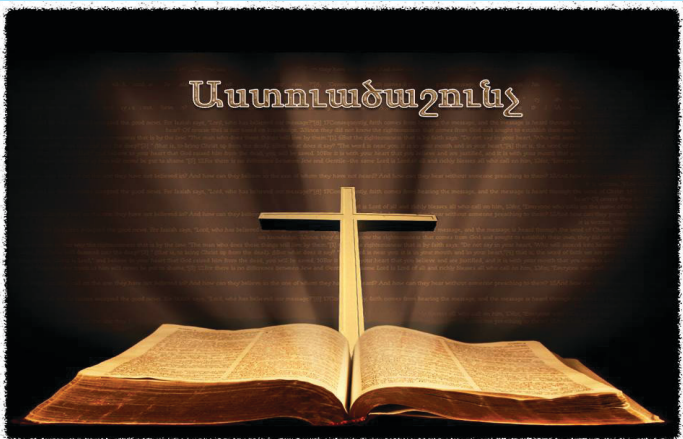
Համբերութիւն...:

Կարօ Սրկ. Նոխուտեան

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ՄԱՏԵԱՆԻՆ ՄԱՍԻՆ ՀՈՉԱԿԱԻՈՐ ՄԱՐԴՈՑ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐԸ

Աստուածաշունչ

- «Առանց Աստուածաշունչի անկարելի է մանուկին առողջ կրթություն ջամբել»՝ **ԼԵՒ ԹՈԼՍՏՈՅ:**
- «Ս. Գիրքը Աստուծոյ կողմէ մարդոց տրուած լաւագոյն նուէրն է»՝ **ԱԲՐԱՀԱՄ ԼԻՆՔԸՆ:**
- «Ս. Գիրքին հանդէպ իմ հաւատքս եղած է իմ բարոյական և գրական կեանքիս առաջնորդը»՝ **ԿԷՕԹԷ:**
- «Ո՛վ երիտասարդ, քեզի կը խրատեմ, որ Ս. Գիրքին մասին զօրաւոր հաւատք ունենաս»՝ **ԲԵՆԻԱՄԻՆ ՖՐԱՆՔԼԻՆ:**

- «Ս. Գիրքը կայ ու պիտի մնայ, իբրև աշխարհի ամենէն մեծ ու ամենէն գեղեցիկ գիրքը»՝ **ՀԱՄԻԼԹՆ:**
- «Ս. Գիրքը ամենէն վսեմ փիլիսոփայությունն է»՝ **ԻՍԱՀԱԿ ՆԻԻԹՈՆ:**
- «Աւետարանը տարբեր է ուրիշ գիրքերէն, որովհետև անկէս կը կրթէ միտքն ու հոգին: Կաթէն աւելի սննդարար կերակուր մըն է, Գողգոթայի խաչի փեթակին մէջ պատրաստուած մեղրն է՝ իբրև նոր մանանայ մը»՝ **ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ:**
- «Աւետարանը այն գիրքն է, որմէ աւելի բարձր մտատրական արտադրություն մը ցարդ լոյս չէ տեսած աշխարհի վրայ»՝ **ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐՔ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ:**

ԴԱՍԵՐ՝ ՃՇՄԱՐԻՏ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ ԱՊՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

• Իբրև մարդ էակներ, կը դիմագրաւենք ներքին ու արտաքին փորձություններ. եթէ անտեսենք Քրիստոսի ապաշխարութեան և փրկութեան հրաւերը և փորձենք չքմեղանքի տերևներու ետին պահուրտիլ, այդ ժամանակ ինքնախաբէութեան և ինքնարդարացման պատրուակները պատճառ պիտի ըլլան, որ մենք ալ Աստուծմէ հեռանանք և իր շնորհներէն զրկուինք:

• Հայր Աստուած իր հրեշտակներուն հետ կ'ուրախանայ բոլոր այն մեղաւորներուն համար, որոնք զոջալով կ'ապաշխարեն: Քրիստոս մեզի կ'ուսուցանէ աստուածային ներողամտութեան և անհուն սիրոյն մասին, յիշեցնելով, որ Երկնաւոր Հայրը միշտ պատրաստ է ներելու և վերստին որդեգրելու զոջացող և տուն վերադարձող բոլոր մեղաւորները:

• Մեր Երկնաւոր Հայրը մեզմէ կ'ակնկալէ, որ այնպէս ինչպէս մենք հետամուտ ենք երկրաւոր բարիք, հարստութիւն և երջանկութիւն ապահովելու, նոյնքան և աւելի խոհեմութիւն, ճիգ, հնարք և աշխատանք տանինք հոգևոր շնորհք վաստակելու համար՝ արժանանալով երկնային անսպառ գանձերը տնտեսելու պաշտօնին և արքայութեան մէջ յաւիտենական կեանքը ժառանգելու հնարաւորութեան:

Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կը խոստանայ.-

1. «Ես եմ Կեանքի Հացը: Ան որ ինձի կու գայ՝ բնաւ պիտի չանօթենայ և ան որ ինձի կը հաւատայ՝ երբեք պիտի չծարանայ» (Յովհաննէս 6:35):
2. «Ես եմ աշխարհի Լոյսը: Ով որ ինձի կը հետևի՝ խաւարի մէջ պիտի չքալէ, այլ պիտի ունենայ այն լոյսը որ կեանքին կ'առաջնորդէ» (Յովհաննէս 8:12):
3. «Ես եմ Դուռը: Ով որ ինձմէ անցնելով ներս մտնէ՝ պիտի փրկուի» (Յովհաննէս 10:9):
4. «Ես եմ իրաւ Հովիւր: Իրաւ հովիւր իր կեանքը կու տայ ոչխարներուն համար» (Յովհաննէս 10:11):
5. «Ես եմ Յարութիւնը և Կեանքը: Ան որ ինձի կը հաւատայ, թէպէտև մեռնի՝ պիտի ապրի» (Յովհաննէս 11:25):
6. «Ես եմ Ճամբան, Ճշմարտութիւնը և Կեանքը: Միայն ինձմով կարելի է Հօրս երթալ» (Յովհաննէս 14:6):
7. «Ես եմ Ճշմարիտ Որթատուսկը» (Յովհաննէս 15:1):
8. «Ես եմ Ալֆան և Օմեկան, Այբը և Ֆէն, Առաջինը և Վերջինը, Սկիզբն ու Վախճանը» (Յայտնություն Յովհաննէս 1:8, 17, 21:6, 22:13):
9. «Ես եմ Կենդանի եղողը և Ես եմ որ մեռայ և ահաւասիկ կենդանի եմ յաւիտեանս յաւիտենից» (Յայտնություն Յովհաննէս 2:18):
10. «Ես եմ որ կը ճանչնամ մարդոց ցանկություններն ու մտածումները, և իրաքանչիւրին կը հատուցանեմ իր գործերուն համաձայն» (Յայտնություն Յովհաննէս 2:23):

ՏԱԹԵԻԱՑԻՆ ԽԱԶԵԼՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հայ Եկեղեցոյ Աստուածաբան մեծ հայրերէն՝ Ս. Գրիգոր Տաթևացին, հետևեալ բացատրութիւնը կու տայ խաչելութեան մասին.

- Խաչին վրայ Յիսուսի գլուխ խոնարհեցնելը կը խորհրդանշէ Աստուած և մարդ հաշտութիւնը:
- Ձեռքերուն աջ ու ձախ տարածելը՝ Յիսուսի ունեցած անսահման սէրը մարդոց նկատմամբ:
- Կողէն խոցուիլը՝ մեր փրկութեան համար Յիսուսի սուղ գին վճառելը:
- Վիրաւոր կողէն ջուրի և արեան բխումը՝ մարդկութեան մաքրուիլն ու սրբուիլը՝ Յիսուսի կենարար ու սուրբ արիւնով:
- Մարմնին մերկացումը մեզի կը թելադրէ՝ բաց սրտով ու անկեղծ խոստովանութեամբ կանգնիլ Աստուծոյ դիմաց:
- Գլխուն դրուած փշէ պսակը՝ փառաւորումը Հօր Աստուծոյ թագաւորութեան մէջ:

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

Յիսուս առակ մը պարմեց, թէ ի՛նչպէս Բովիւ մը իր ոչխարներէն մէկը կորսնցուց:

Օգնէ՛ Բովիւին գտնելու կորսուած ոչխարը:

Այս առակը կրնաս կարդալ *Ղուկաս (15. 4-7)* Բաճարներուն մէջ:

